

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toelating van specifieke detectiemiddelen en om misdrijven en inbreuken vast te stellen als vermeld in het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022, en de reglementen ter uitvoering van het voormelde decreet
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggende besluit strekt ertoe uitvoering te geven aan artikel 114 Scheepvaartdecreet en zodoende om specifieke detectiemiddelen toe te laten voor de vaststelling van misdrijven en inbreuken die kaderen binnen de materies geregeld in het Scheepvaartdecreet.

Het ontworpen besluit duidt vooreerst de technologieën aan waarvan dergelijke detectiemiddelen gebruik kunnen maken. Daarnaast worden ook de voorwaarden waaronder dergelijke detectiemiddelen kunnen gebruikt worden, vastgelegd. Tenslotte wordt voor bepaalde technologieën ook uitdrukkelijk uitvoering gegeven aan het tweede lid van artikel 114, dat bepaalt dat automatisch werkende toestellen, voor zover zij metingen uitvoeren, goedgekeurd of gehomologeerd worden volgens de modaliteiten bepaald door de Vlaamse Regering.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ressorteert onder het beleidsveld Waterinfrastructuur en -beleid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/94 van 20/03/2024.
- het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 29 maart 2024.

- de Vlaamse Regering verleende op 19 april 2024 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit tot toelating van specifieke detectiemiddelen en voorwaarden om misdrijven en inbreuken vast te stellen als vermeld in het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022 en de reglementen ter uitvoering van het voormelde decreet. Zie hiervoor de documenten VR 2024 1904 DOC.0484-1 en VR 2024 1904 DOC.0484-2;
- de Raad van State heeft advies 76.222/3 gegeven op 21 mei 2024.
- het besluit is overeenkomstig artikel 5, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/1535 meegedeeld aan de Europese Commissie op 11 juni 2024.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor de algemene toelichting bij het ontwerp wordt verwezen naar document VR 2024 1904 DOC.0484-1.

Advies 76.222/3 dat van de Raad van State over dit besluit werd verkregen, werd nagenoeg integraal gevolgd. Daarop zal verder worden ingegaan bij de artikelsgewijze toelichting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1:

In artikel 1 wordt bepaald welke automatisch werkende toestellen de personeelsleden van de bevoegde autoriteiten, waterwegbeheerders, havenbedrijven of het loodswezen als toezichthouder, bestuurlijk opsporingsagent of agent van gerechtelijke politie, kunnen gebruiken bij het vaststellen van misdrijven en inbreuken, omschreven door het Scheepvaartdecreet en uitvoeringsbesluiten. Meer bepaald worden deze automatisch werkende toestellen ingedeeld naargelang de technologie waarvan ze gebruik maken.

Er wordt gewerkt met technologische containerbegrippen om de snel evoluerende automatisch werkende toestellen een tijdloos karakter te geven. Vanuit een operationeel standpunt worden de hierna opgesomde technologieën als relevant geïdentificeerd voor het kwalitatief uitvoeren van het toezicht, de opsporing en vaststelling van misdrijven en inbreuken op het gebied van het Scheepvaartdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten. Ter duiding worden telkens één of meer voorbeelden gegeven, maar deze voorbeelden zijn niet als beperkend bedoeld:

- (i) radar technologie (bv. pulsradar),
- (ii) lasertechnologie (bv. zgn “speedguns”);
- (iii) sensor technologie (bv. elektronische neuzen of infrarood);
- (iv) transponder technologie (bv. AIS);
- (v) nautische software technologie (bv. objectplanning);
- (vi) geluidsmeting technologie (bv. microfoon);
- (vii) monstername technologie (bv. toestellen voor alcohol- of drugstesten).

In navolging van het advies van de Raad van State werd het artikel nog beperkt tekstueel bijgewerkt.

Artikel 2:

In artikel 2 worden de voorwaarden bepaald waaraan de automatisch werkende toestellen moeten voldoen om gebruik te worden bij het vaststellen van misdrijven en inbreuken.

De eerste voorwaarde stelt dat een meting door een automatisch werkend toestel niet vervormd (bv. het opzettelijk fabriceren, verzinnen of vervalsen van meetresultaten) of gemanipuleerd (bv. het kiezen om bepaalde metingen te rapporteren en andere weg te laten om een vertekend beeld te geven) mag worden. Deze voorwaarde is essentieel voor het verkrijgen van nauwkeurige en betrouwbare resultaten.

De tweede voorwaarde stelt dat de identificatie en het gebruik (bv. het merk, type en serienummer) van het automatisch werkend toestel vermeld dient te worden in het verslag van vaststelling of het proces-verbaal. Ook het resultaat van de meting dient vermeld of bijgevoegd te worden in het verslag van vaststelling of proces-verbaal. Dit ter verzekering van de bewijswaarde van de meting en de rechtszekerheid voor de rechtsonderhorige.

De derde voorwaarde gaat over het meten van de maximum toegelaten snelheid, die aan het scheepvaartverkeer wordt opgelegd. In tegenstelling tot de beschrijving in artikel 114, focust deze voorwaarde zich op het tijdsverloop tussen de doortocht aan twee "digitale" punten, in plaats van twee fysieke punten (bv. sluisen en bruggen). Hiermee wordt bedoeld dat via AIS twee digitale boeien worden geplaatst en het tijdsverloop tussen deze twee punten wordt gemeten. Om deze wijze van handhaving te kunnen gebruiken, dient de meting steeds op een lineair traject te worden uitgevoerd (een traject zonder vertakkingen of grote bochten) en dient de schipperij op de hoogte te worden gebracht van de trajectcontrole aan de hand van een nautische publicatie. Dit zijn overeenkomstig de in het scheepvaartdecreet gehanteerde definitie "*officiële berichten van de waterwegbeheerder of van een andere autoriteit die zijn gericht aan de gebruikers van een scheepvaartweg, waaronder de Berichten aan de Schipperij, de Bekendmakingen aan de Scheldescheepvaart, de Berichten aan Zeevarenden en de Kennisgevingen en Bekendmakingen*".

Artikel 3:

Dit artikel gaat ten slotte in op een aantal goedkeuringen die verondersteld worden, van zodra de desbetreffende technologie voldoet aan bepaalde specifieke regelgeving.

Wat betreft radar technologie wordt bepaald dat deze is goedgekeurd in de zin van artikel 114, tweede lid van het Scheepvaartdecreet als die technologie voldoet aan de IALA-richtlijn R0128 in het kader van VTS-systemen en apparatuur. Meer specifiek dient er binnen deze richtlijn rekening gehouden te worden met de richtsnoer G1111-3, die meer inzicht voorziet over de productie eisen voor radarinstallaties. IALA is de International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities en wordt gezien als de toonaangevende autoriteit in het kader van (onder andere) radarinstallaties.

Automatisch werkende toestellen, die gebruik maken van transponder technologie in het kader van automatische identificatie die voldoen aan de EU-uitvoeringsverordening 2019/838 van 20 februari 2019 betreffende technische specificaties voor track- en trace systemen voor

scheepen, zijn eveneens goedgekeurd in de zin van artikel 114, tweede lid van het Scheepvaartdecreet. De verordening stelt eisen aan de implementatie van track- en trace systemen voor schepen in de Europese Unie en heeft als doel de maritieme veiligheid, beveiliging en milieubescherming te verbeteren door te zorgen voor een effectief toezicht op de scheepsbewegingen binnen de EU-wateren.

Wat betreft de technologie in het kader van alcoholmetingen, biedt het Koninklijk Besluit van 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen afdoende standaarden die evenzeer kunnen gelden voor de scheepvaart. Het koninklijk besluit legt technische specificaties (bv. typegoedkeuring) en procedures (bv. kalibratie, gebruik en onderhoud) vast met betrekking tot de toestellen die worden gebruikt om de ademalcoholconcentratie bij bestuurders te meten.

Automatisch werkende toestellen, die gebruik maken van geluidsmetingstechnologie, moeten voldoen aan de norm IEC 61672, klasse 1 of een gelijkwaardige norm. IEC is de International Electrotechnical Commission en wordt gezien als een toonaangevende organisatie in het kader van de ontwikkeling en publicatie van algemene internationale normen voor elektrische componenten en apparatuur.

In navolging van het advies van de Raad van State werd het artikel nog beperkt tekstueel bijgewerkt. Ook werd het ontwerp, naar aanleiding van het genoemde advies, overeenkomstig artikel 5, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/1535 meegedeeld aan de Europese Commissie.

Artikel 4

Aanvankelijk was in het ontwerp als een vierde voorwaarde voor het gebruik van automatisch werkende toestellen bij het vaststellen van misdrijven en inbreuken voorzien dat indien een bepaald automatisch werkend toestel nog niet is goedgekeurd of gehomologeerd, zoals bedoeld in artikel 114, het wel gebruikt kan worden onder de noemer van "eenvoudige inlichting".

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State, werd deze bepaling evenwel herschreven als een overgangsbepaling in die zin dat automatisch werkende toestellen die niet goedgekeurd of gehomologeerd zijn, nog mogen worden gebruikt tot aan de goedkeuring of homologatie vermeld in dat artikel. Dit houdt in dat meetresultaten enkel aanvullend gebruikt kunnen worden bij een directe vaststelling van een toezichthouder, bestuurlijk opsporingsagent of agent van de gerechtelijke politie. De bepaling heeft als bestaansreden dat er, op het ogenblik van het ontwerp van dit besluit, nog standaarden bestaan voor soorten meettoestellen die geïmplementeerd worden door het voorliggende besluit. Ook snelle wetenschappelijke ontwikkeling kan ervoor zorgen dat voor toekomstige automatisch werkende toestellen niet onmiddellijk standaarden voorhanden zijn. Deze bepaling maakt het mogelijk om deze toestellen toch in te zetten, zij het dat de metingen erdoor verricht dan als eenvoudige inlichting gelden.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse overheid nu dit louter bepaalde detectiemiddelen toelaat, maar geen verplichtingen over de aankoop of het gebruik ervan impliceert.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- a. Personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
- b. Werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
- c. Investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg.
- d. Ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
- e. Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring zal het besluit in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd worden.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toelating van specifieke detectiemiddelen en voorwaarden om misdrijven en inbreuken vast te stellen als vermeld in het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022 en de reglementen ter uitvoering van het voormelde decreet.

Annick DE RIDDER

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toelating van specifieke detectiemiddelen en voorwaarden om misdrijven en inbreuken vast te stellen als vermeld in het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022 en de reglementen ter uitvoering van het voormelde decreet (bijlage 1);
- het advies van de Raad van State van 21 mei 2024 (bijlage 2);
- mededeling aan de Europese Commissie op 11 juni 2024 (bijlage 3 & bijlage 4).